

DE KORHAAN

1992

VOGELWERK GROEP HET GOOI EN OMSTREKEN

DE KORHAAN

verenigingsorgaan van de vogelwerkgroep het gooi e.o

verschijnt 5x per jaar

Redaktie : Wim Duurland
Pieter Schut
Ruud Willemstein

Redaktie adres : Menno Simonszshof 84, 1216 LM Hilversum

Verzending en ledenadministratie : Bep Dwars-van Achterbergh,
Prinsenstraat 15, 1211 LS Hilversum
tel. 035-233973

Illustraties : C.v.d.Baan: pag. 6
Ronald Sinoo: pag. 4 en 24

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redaktie.

De redaktie behoudt zich het recht voor artikelen voor plaatsing te weigeren.

De auteurs zijn zelf voor de inhoud van hun artikelen verantwoordelijk.

INLEVEREN COPY : UITERLIJK 15 APRIL

INHOUDSOPGAVE

pag. 1 - 3	: Programma
4	Bestuursmededelingen
5	Mutaties ledenbestand
6 - 12	: Algemene ledenvergadering
13	Vogelbeschermingsdag
14	Bericht van de jubileumwerkgroep
15	: Telpost Corversbos
	Let op gemerkte Knobbelzwanen
16	Kleine zwanen met kleurring of halsband
17	Knobbelzwanen-jachtproblematiek
18	Vogels kijken in soft focus
19	Een grauwe Fitis?
20 - 21	: Patrijzen en agrarisch cultuurland
21 - 22	: Ouderkerk a/d Amstel
22 - 24	: Ontvangen literatuur
25	Veldwaarnemingen

PROGRAMMA

- Zaterdag 15 febr. Auto-dag-Ganzenexcursie Friesland, o.l.v. Fred van Klaveren en Yolande Bosman.
Verzamelen om 7.00 uur op het Oosterspoorplein in Hilversum, (achterkant centraal station).
Brood en drinken meenemen.
- Donderdag 27 febr. Vanavond houdt Frans Parmentier een lezing over weidevogelbescherming in Noord-Holland. Frans Parmentier coördineert dit in Noord-Holland. Als het allemaal lukt, begint de avond met de video-film "Vreemde op het land". Deze film laat de weidevogelbescherming zien zoals die in Waterland plaats vindt door de samenwerking tussen boeren en vogelaars. Ook zal gesproken worden over hoe het beschermen in het veld er aan toe gaat. De resultaten zullen niet vergeten worden. Op deze avond kunt U zich opgeven om de weidevogels te beschermen.
Om 20.00 uur beginnen we in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg, hoek Lieven de Keylaan te Hilversum.
- Zaterdag 29 febr. Avond-uilenexcursie, o.l.v., Jelle Harder, Ron v/d Brink, Fred v. Klaveren.
We verzamelen om 20.30 uur op de parkeerplaats bij het Corversbos.
- Dinsdag 10 maart Geen werk/contactavond zoals aangekondigd in de vorige Korhaan.
In de plaats hiervan is er om 19.45 uur een bijeenkomst voor alle excursieleiders en al diegenen die bereid zijn om op de Vogelbeschermingsdag in mei een excursie te leiden, in het gebouwtje op hetzelfde terrein naast het Dudokcollege aan de Pater Wijnterlaan in Naarden.
Nico de Haan (of Michel van Roon) van Vogelbescherming komt vertellen wat de bedoeling is op 16 mei met de excursies rond Kasteel Groeneveld.
Boswachter Andre Wiersma vertelt iets over het gebied.
Daarna bepraten we het excursieprogramma voor de komende periode 1992/93.
- Zaterdag 14 mrt. Ochtend-wandelexcursie Gooische Noord flank o.l.v. Willem Kraak.
We verzamelen om 7.00 uur bij de speeltuin van Oud-Valkeveen (Huizen). Brood en drinken meenemen.
- Donderdag 26 maart Na de algemene ledenvergadering zal de heer J. van Dijk een lezing houden over het Pembrokeshire Coast Path. Dit is een lange wandelroute langs een deel van de kust van Wales. Door de dia's en het verhaal erbij krijgt U een indruk van dit pad.

De heer van Dijk zal U kennis laten maken met de vogels die langs dit pad zijn aan te treffen. Ook de plaatsen waar die vogels voorkomen zal hij bespreken. Tevens zal hij aandacht besteden aan de uitbundige flora die aandeze kust voorkomt.

De avond wordt gehouden in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg, hoek Lieven de Keylaan te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

Zondag 29 mrt. Ochtend -wandelexcursie rond Stichtse Brug, o.l.v. Rob van Maanen en Mark van Houten. We verzamelen om 7.00 uur bij het surfstrand.

3-4-5- april

Voorjaarsweekend Terschelling.

We kamperen weer in de "Jonge Jan" in Formerum.

Schriftelijke opgave voor 1 maart 1992 bij Joke v.Velsen.

Naam, adres, telefoonnr. in bezit van auto graag vermelden.

Kosten f95,-, voor 1 mrt. overgemaakt zijn bij Penningm.

L.Mudde V.W.G. 't Gooi e.o. Slauerhoffstr.6, Weesp met ver-

melding, Voorjaarsweekend Terschelling. Postrek.nr. 2529179.

Bij onvoldoende aanmeldingen wordt het bedrag verhoogd met f 15,- per persoon.

Meenemen: Verrekijker, evt. telescoop, slaapzak, sloop, handdoek washand, thermoskannetje (voorzien van naam op de kan en op de deksel), warme kleding, muts wanten, regenkleding, laarzen, brood voor vrijdagavond en zaterdagmorgen.

We vertrekken met de laatste boot heen en de laatste boot op zondag terug!

Men dient ruim drie kwartier van te voren aanwezig te zijn bij de haven van Harlingen. Meld je bij aankomst dit i.v.m. de aankoop van kaartjes met de kortingskaart. Bent u te laat dan zijn de extra kosten voor het bootkaartje voor Uw eigen rekening.

U dient zelf voor vervoer naar Harlingenhaven te zorgen.

Elke deelnemer ontvangt een lijst met deelnemers en hun telefoonnummer, zodat u onderling Uw vervoer kunt regelen.

Er worden bij afmeldingen administratieve kosten en de gemaakte overnachtingskosten berekend.

Dinsdag 14 april Werk/contactavond in de Godelindeschool aan de Pater Wijnterlaan in Naarden. Aanvang 20.00 uur.

Donderdag 23 apr. Terwijl het buiten warmer wordt (hopelijk), krijgt U dia's te zien van Noord-oost Siberië. De heer G. de Roos, beter bekend als "Mosje", van Vlieland zal dan namelijk de lezing verzorgen. De heer de Roos is o.a. bekend van het steltloperonderzoek dat hij al vele jaren op het waddeneiland Vlieland houdt. Wellicht dat U hem op één van de weekeinden van de VWG op Vlieland hebt gezien. Naast dit onderzoek is hij ook enkele keren in Noordoost Siberië geweest. Onder andere de Kolymadelta in het noorden. Naast de vogels kunt U ook dia's van het landschap en van plantjes verwachten. Aan vogels zijn te verwachten: Ross Meeuw, Lepelbekstrandloper, Grote Kanoet, Keizersgans, Stellers Eider, Brileider, Krombekstrandloper, franjepoten, Grote Grijs Snip, Steenloper, Buffbreasted Sandpiper. Deze laatste is een voorbeeld van een relictsoort. De soort is na de scheiding van Siberië van Alaska (door de Beringstraat) in Siberië achtergebleven. Verder komt hij alleen nog in Amerika voor. Zoals altijd wordt de lezing gehouden in de Goede Herderkerk aan de Simon Stevinweg, hoek Lieven de Keylaan te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

- Zondag 26 april "Vroege Vogelwandeling met de Boswachter van Groeneveld" in het park van Kasteel Groeneveld te Baarn.
Om 6.00 uur vertrekt de excursie die onder leiding zal staan van Adri Vermeulen en andere excursieleiders van onze VWG.
De excursie start voor het Kasteel.
Als U wilt deelnemen aan het ontbijt in het restaurant van het Kasteel kunt U zich hiervoor ongeveer een week van tevoren opgeven
Tel.nr. 02154-21192 (van dinsdag tot zondag).
- Dinsdag 12 mei Werk- contactavond in de Godelindeschool aan de Pater Wijnterlaan 16 te Naarden.
Aanvang 20.00 ur.
- Zaterdag 16 mei Vogelbeschermingsdag
Voor nadere bijzonderheden zie elders in deze Korhaan.
- Dinsdag 26 mei Avond-wandelexcursie Oppad - Kromme Rade in 's-Graveland onder leiding van Frank van de Weijer en Ron van de Brink.
Om 20.00 uur verzamelen aan het begin van het Oppad.
U kunt dit bereiken door vanaf de Vreelandseweg de brug naar 's-Graveland over te gaan, daarna direct weer de eerste brug links over en in de bocht van de Emmaweg begint het Oppad.
Laarzen aanbevelen!
- Zondag 14 juni Ochtend-wandelexcursie "Duin en Kruidberg". U kunt er o.a. de Nachtegaal horen zingen!
Deze excursie is op zondag in verband met de vele joggers op zaterdagochtend.
We verzamelen om 5.00 uur op het Oosterspoorplein in Hilversum.
Kosten: f 2,- voor leden van Natuurmonumenten op vertoon van hun lidmaatschapskaart;
f 3,- voor niet-leden.
Brood en drinken meenemen.
Deze excursie is onder leiding van een opzichter van Natuurmonumenten.
Aangezien met deze excursie slechts een beperkt aantal deelnemers mee kan (ca.20), is schriftelijke opgave verplicht.
Opgeven bij: J.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn.
- Zaterdag 27 juni Fietsexcursie langs de Vecht onder leiding van Adri Vermeulen. We verzamelen om 6.30 aan de Franse Kampweg tegenover Bantam, bij van Meurs' Golfcartonfabrieken.
Brood en drinken meenemen.

DEELNEMERS AAN DE EXCURSIES WORDT DRINGEND VERZOCHT OM BIJ ALLE EXCURSIES VOOR DE AANGEGEVEN TIJD AANWEZIG TE ZIJN, ZODAT OP TIJD VERTROKKEN KAN WORDEN!!

Voor de goede orde wijzen wij er op dat de in het programma aangekondigde excursies, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, in principe uitsluitend bedoeld zijn voor leden en huisgenoot-leden van de vogelwerkgroep.
Dit geldt uiteraard ook voor de weekenden.

BESTUURSMEEDEDELINGEN

In de vorige Korhaan maakte ik er al melding van dat het jubileumjaar min of meer was aangebroken. Nu is dat ook officieel een feit, want onze vereniging werd opgericht op 1 februari 1967 en ze bestaat nu dus vijfentwintig jaar!

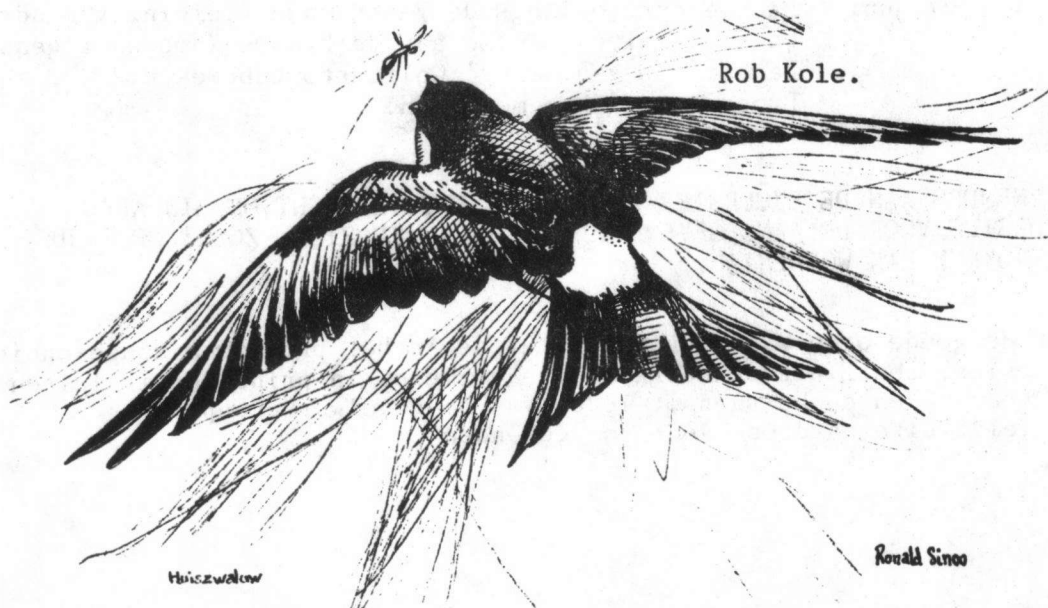
Er is in die afgelopen 25 jaar een enorme hoeveelheid werk verzet. Het resultaat van talloze inventarisaties en tellingen is samengevat in ruim zeventig rapporten en vele artikelen in 'De Korhaan'. Talloze vogelaars uit het Gooi en omstreken hebben, vaak met een zeer grote inzet, meegewerkt aan het benodigde veldwerk en daarna vaak ook aan het (onvermijdelijke) bureauwerk. Dankzij die inspanningen waren we in staat ter gelegenheid van het twintigjarig bestaan onze uitgave "Vogels tussen Vecht en Eem" te laten verschijnen.

Ook op het gebied van de educatie is er veel gedaan. De vogelherkenningscursussen hebben een behoorlijk grote bekendheid in onze regio en voor zeer velen zijn ook de excursies, die met grote regelmaat worden gehouden, meestal zeer leerzaam. Voor wie zich verder wil verdiepen in de "vogelwereld" zijn er in onze bibliotheek zeer goede boeken en tijdschriften te vinden.

Bij diverse gelegenheden zijn er ook concrete activiteiten ontplooid ter bescherming van vogels. In de jaren zeventig steunde de werkgroep de actie voor de bescherming van de vogels in de door ruilverkavelingsplannen bedreigde Eempolders. Er zijn een aantal acties uitgevoerd ter bescherming van specifieke soorten zoals Gierzwaluwen en de Huiszwaluw. Dit alles is slechts een willekeurige greep uit de lange lijst die er te maken zou zijn. Ondanks het vele werk is er nog genoeg te doen. Er zijn immers nog zo veel vragen te stellen en nog zo veel verschijnselen waar te nemen in de wereld van de vogels in de natuur, waarvoor nog geen goede verklaringen zijn!

De laatste tijd is er ook weer wat meer aandacht geweest voor de natuurbescherming. Ook in de komende tijd willen wij ons nog actiever opstellen op het gebied van de bescherming en de beheersadviezen. Dat is hard nodig, want we zien de achteruitgang en de vele bedreigingen voor de vogels bijna dagelijks. Er is dan ook zeker een bestaansrecht voor een vereniging als de onze en ik reken er dan ook op dat zal blijken dat deze na die 25 jaar nog steeds springlevend is!

In het kader van dit jubileum worden er natuurlijk een aantal activiteiten georganiseerd. Elders in dit blad kunt U daar alvast wat meer over lezen.

MUTATIES LEDENBESTAND

Nieuwe leden:

P.S. v.d. Pol	Faustdreef 469	3561 LR	Utrecht	tel. 030-621876
Mw.R.Sluyk-Hayes	Cort v.d.Lindenlaan 64	1412 LA	Naarden	02159-48503
R.Sluyk (huisgen.)	idem			
Mw.C.v.d.Staak	Raadstede 38	3431 HA	Nieuwegein	
L.Veltmeijer	Drakenburgerw.131	3741 CM	Baarn	02154-25287 (hsgen)

Adreswijzigingen:

R.F.J.van Beusekom,	Gooiselust 21	1274 JC	Huizen
Mw.M.de Graaf	Koggewagen 3	1261 KA	Blaricum
D.A.Jonkers	Koggewagen 3	1261 KA	Blaricum
A.M.v.d.Poel	Buhrmannlaan 54	1381 GM	Weesp

Opgezegd:

A. La Bastide	Hilversum
R.J.Mammen	Hilversum

Afgevoerd in verband met niet betaalde contributie:

J.Besemer	Ned.den Berg	Z.Kovacs	Hilversum
J.W.Boerhout	Bussum	J.M.v.d.Linden,	Huizen
F. Boom	Bussum	H.T.v.d.Pol	Huizen
W.E.Cohen	Huizen	Mw.H.J.v.Rijswijk,	Amsterdam
Mw.B.v.Huissteden	Ned.den Berg	Mw.T.v.Velsen	Ned.den Berg
J.H.v.Holten	Soest	O.Wildschut	Weesp

CURSUS VOGELHERKENNING

De voorjaarscursus "Vogelherkenning" begint dit jaar wat later dan in andere jaren en wel op 11 maart a.s.

In zes lesavonden en vier excursies laten we iets zien en horen van de vogels in het Gooi en omstreken.

Een deel van deze cursus is gelijk aan de najaarscursus, zodat U het vergetene weer op kunt halen, nu aangevuld met o.a. nestbouw, zang en balts.

En wat U nu hoort bij ons van de zang kunt U mogelijk al de volgende dag buiten herkennen.

Dus als U popelt: zes woensdagavonden achtereenvolgend, te beginnen op 11 maart a.s.

De avonden beginnen om 20.00 uur en worden gegeven in de Zuiderkerk te Bussum.

De kosten bedragen (onder voorbehoud): f 20,- voor leden

" 30,- voor niet-leden.

Opgeven bij: A.C.L.van Klaveren-van Oord

Berkenhof 3

1241 VP Kortenhoef.

tel. 035-61426

ALGEMENE LEDENVERGADERING

=====

te houden op donderdag 26 maart 1992 in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 te Hilversum. Aanvang 20.00 uur.

A G E N D A

- 1. Opening en ingekomen stukken
- 2. Vaststelling van het verslag van de Algemene Ledenvergadering 1990 dd. 21 maart 1991 (De Korhaan 25(2) : 35-37)
- 3. Goedkeuring Jaarverslagen:
  - a. Secretaris
  - b. Avifauna
  - c. Excursies
  - d. Cursus
  - e. Eempolders
  - f. Korhaan
  - g. Propaganda
  - h. Nestkasten
  - i. Natuurbescherming

De bovengenoemde verslagen zijn elders in deze Korhaan afgedrukt.

- 4. Bespreking financieel beleid:
  - a. Verslag Kascommissie
  - b. Vaststelling rekening 1991
  - c. Vaststelling begroting 1992
  - d. Decharge penningmeester
  - e. Benoeming Kascommissie

5. Bestuursverkiezingen.

Aftredend zijn:

Voorzitter	Rob Kole	wel herkiesbaar
Avifauna	Willem-Jan Hoeffnagel	wel herkiesbaar
Nestkasten	Dick Jonkers	wel herkiesbaar
Propaganda	Rick van den Akker	wel herkiesbaar
Korhaan	Wim Duurland	niet herkiesbaar

Pieter Schut heeft zich voor de Subgroep Korhaan kandidaat gesteld om Wim Duurland op te volgen.

Tegenkandidaten en kandidaten kunnen tot het begin van de vergadering worden voorgedragen (statuten art. 10:4).

6. Rondvraag

7. Sluiting

Na de pauze: zie programma.

Putters
In vergadering

Jaarverslag van de Secretaris over 1991

Ledenbestand per 31.12.1991: leden : 414
huisgenootleden : 75
ereleden : 4

Bestuur:

Het bestuur werd gevormd door:

Voorzitter : Rob Kole
Secretaris : Willem-Jan Hoeffnagel
Penningmeester : Laura Mudde
Subgroep Avifauna : Willem-Jan Hoeffnagel
Subgroep Eempolders : Rob Kole
Subgroep Nestkasten : Dick Jonkers
Subgroep Excursies : Joke van Velsen
Subgroep Korhaan : Wim Duurland
Subgroep Cursus : Paul van der Poel
Subgroep Gierzwaluwen : Dick Jonkers
Subgroep Propaganda : Rick van den Akker
Algemeen lid : Bep Dwars-van Achterbergh

Het bestuur vergaderde in 1991 vijf maal en er werd een Algemene Ledenvergadering gehouden.

Kontakten:

Er waren dit jaar weer een groot aantal kontakten met andere organisaties, leden of vogelwerkgroepen. Hierbij treft U in het kort een overzicht aan waar deze kontakten overgingen. Niet gespecificeerd zijn de kontakten met individuele leden, gemeenten, e.d.:

- Gemeente Naarden: Milieu Aktieplan
- Stichtse Milieufederatie: Zicht op Sticht en uitnodigingen voor vergaderingen
- Noord-Hollandse Milieufederatie: Noord-Hollandse Milieukrant en uitnodigingen voor vergaderingen
- Vogelbescherming: Persberichten, Vogelnieuws, Berichten over Ooievaarsdorp "Het Liesveld", folders, etc.
- SOVON: Nieuws, uitnodiging SOVON-dag
- VNLB: Nieuws, "De Groene Hollander"
- SVN: Notulen en uitnodigingen voor vergaderingen, informatie over boek, uitnodiging NH-vogeldag
- Goois Natuurreservaat: Nieuwsbrieven
- Ministerie van Landbouw en Visserij: Beheersplan Naardermeer
- Noord-Gollands Landschap: Natuurgebiedengids
- Vereniging Leefmilieu: Uitnodigingen voor vergadering en Berichten over Leefmilieu
- Godelindeschool Naarden: Correspondentie over verlenging gebruik lokaal
- Natuurmonumenten: Open dagen Schaep & Burgh

Ledenavonden

Er werden zes lezingen/dia-avonden gehouden. Rick van den Akker hield zich bezig met de organisatie van deze avonden.

Bibliotheek

De ontvangen literatuur werd verwerkt door Bep Dwars en Leny Reddingius. Laatstgenoemde stelde ook de inhoudsoverzichten voor de Korhaan samen. De uitleen werd verzorgd door Bep Dwars.

Willem-Jan Hoeffnagel.

Jaarverslag 1991 van de Subgroep Avifauna

Door de Subgroep Avifauna werden in 1991 twee bijeenkomsten gehouden. De opkomst was bevredigend te noemen, hetgeen waarschijnlijk mede komt door het toesturen van een uitnodiging met agenda aan mensen die interesse hebben in de activiteiten van de subgroep.

Oorspronkelijk was de verwachting dat we slechts een jaar gebruik konden maken van het lokaal van MEAO aan de Pater Wijnterlaan 16 in Naarden. Gelukkig bleek dat onze aanwezigheid dermate weinig problemen oplevert dat wij voorlopig deze ruimte nog kunnen blijven gebruiken.

De werk/contactavonden werden in 1991 voornamelijk gebruikt om onze rapporten op formulieren vast te leggen. Dit is zowat klaar, evenals de invoer in een PC. Het systeem dat ontwikkeld is (en nog verder uitgebreid wordt) heeft zijn nut reeds bewezen. Voor twee Milieu-Effect-Rapportages (M.E.R.s) werden overzichten gemaakt, die voldeden aan de wensen van de aanvrager (afgezien van de opmerking dat onze gegevens wel verouderd zijn). Een vervolg is nu het reorganiseren van het archief om, indien dit gewenst is, snel de rapporten terug te kunnen vinden.

In 1991 werden tevens de waarnemingskaarten tot overzichten verwerkt. Deze overzichten staan afgedrukt in de Korhaan. Het jaaroverzicht van deze waarnemingskaarten wordt ook in de Korhaan gepubliceerd.

De volgende activiteiten werden ondernomen (tussen haakjes: de coördinator):

- a. Watervogeltellingen (Willem Weitjens)
- b. Midwintertellingen, waterhoentjes en stootvogels (Wim Duurland)
- c. Trektellingen (Fred van Klaveren)
- d. Huiszwaluwen (Dick Jonkers)
- e. Oeverzwaluwen (Dick Jonkers)
- f. Ganzentellingen (Hans Gouw)
- g. Steltloperstellingen (Jelle Harder)
- h. Voorjaarsfenologie (Jelle Harder)
- i. Knobbelswanen (Frank v.d.Weijer)
- j. Kemphanen (Marc van Houten)
- k. Bijzondere-Soorten-Projekt (niet-broedvogels) (Willem-Jan Hoeffnagel)
- l. Broedvogelinventarisatie Hilversums Wasmeer en Zuiderheide (Jelle Harder)
- m. Kerkuilen (Rick van den Akker)
- n. Inventarisatie SBB-gebieden Gooimeerkust (Dick Jonkers)
- o. Groeve Oostermeent (Dick Jonkers)
- p. IJsvogels 's-Gravelandse Buitenplaatsen (Nico Klippel)
- q. Vuntus (Adri Vermeule)
- r. Tuinvogelonderzoek (Dick Jonkers)

Ook in 1991 werden weer vele waarnemingskaarten ingestuurd. Overzichten hiervan werden in De Korhaan gepubliceerd.

Willem-Jan Hoeffnagel.

Bonte Kraaien

Jaarverslag van de subgroep Excursies

In 1991 zijn er 21 excursies georganiseerd, waaronder enkele naar voor ons nieuwe gebieden. Het geheel omvatte:

- vier dagexcursies
- elf ochtendexcursies
- een fietsexcursie
- drie avondexcursies
- twee weekenden.

In het algemeen werden alle excursies redelijk bezocht.

Alle excursieleiders, en er zijn er die dit al 25 jaar doen, heel hartelijk bedankt voor jullie inzet.

Inge van den akker
Joke van Velsen

Jaarverslag 1991 van de subgroep Cursus

De voorjaarscursus met 71 deelnemers begon voor ons met een gevoel van "het zit wel goed met deze groep". Het enthousiasme was voelbaar en merkbaar door de soms komische opmerkingen.

We verwachtten daarom velen van deze cursus weer te ontmoeten op de najaarscursus. Wat schetst onze verbazing maar 15 deelnemers van de "oude" garde terug te zien.

Gelukkig dat 57 nieuwe cursisten zich hierbij aansloten. En weer was het een fijne groep, die geïnteresseerd vele vragen stelde, waardoor de avonden wel eens uitliepen.

Aan de excursies werd ook door opvallend veel mensen meegedaan.

Terugkijkend waren het twaalf fijne avonden en acht goede excursies.

We beginnen straks vol goede moed aan de volgende cursus.

Van deze twee groepen hebben zich 16 personen opgegeven als lid van de Vogelwerkgroep.

A.C.L.van Klaveren-van Oord.

Jaarverslag van de subgroep Eempolders

Ook in 1991 hebben onze tellers zich uitstekend ingezet om elke 14 dagen in de Eempolders te tellen. Hiervoor worden jullie hartelijk bedankt.

Op 17 september werd er een kontaktavond gehouden en daar is een begin gemaakt met het uitwerken van de tellingen van 85-90 om er een verslag van te maken.

Zoals reeds bekend zijn de Eempolders door ruilverkavelingen aan het veranderen en zijn er zelfs gebieden onbereikbaar geworden. We zijn in overleg met de boeren voor toestemming om waar mogelijk toch te tellen.

De ruilverkaveling is ook de reden waarom er in de afgelopen 19 jaar is geteld en ook in de toekomst geteld zal worden om te zien welke invloeden de ruilverkaveling op aantallen en soorten hebben.

Rob van Veen.

Jaarverslag 1991 van de subgroep Korhaan.

Na vele jaren trouwe dienst besloot Henk Hardon medio 1991 om zijn redactionele pen aan de traditionele wilgen te hangen. Er was toen reeds voor opvolging gezorgd in de persoon van Ruud Willemstein en korte tijd later kwam ook Pieter Schut de redactie versterken.

Met in totaal 146 pagina's bleek 1991 uiteindelijk een productief jaar geweest te zijn. (1989 en 1990 haalden beiden 132 pagina's).

Voor de illustraties zorgden dit jaar Corrie van der Baan en Fred van Klaveren. Helaas kwam de kopy dikwijls zo laat binnen dat er geen tijd meer was om er een passende illustratie bij te laten maken.

De verzending was ook nu weer bij Bep Dwars in goede handen.

Gaarne bedanken wij allen die aan deze jaargang hun medewerking verleend hebben voor de tijd en de goede zorgen die zij hieraan besteed hebben.

Wim Duurland

Jaarverslag van de subgroep Propaganda over 1991

In het weekeinde van 27 en 28 april 1991 heeft de Vogelwerkgroep een open weekeinde gehouden in Kasteel Groeneveld in Baarn. Deze dag is door tenminste 1500 mensen bezocht. Een groot aantal heeft aan de excursies deelgenomen, die werden begeleid door leden van de VWG.

Alle leden die bij de voorbereiding en uitvoering van die dag hebben geholpen worden hartelijk bedankt voor hun geweldige inzet.

Naar aanleiding van dit weekeinde is er voor de lokale radio-omroep Hilversum een praatje gehouden.

In 1991 heeft de Vogelwerkgroep met een stand gestaan op een informatiemarkt in Bussum, de Vrijtijdsmarkt in Hilversum en het Groen Weekeinde van Natuurmonumenten in 's-Graveland. Er hebben zich op deze markten zes mensen aangemeld voor de cursus en er heeft zich één nieuw lid aangemeld. Aan tientallen mensen is informatiemateriaal verstrekt.

Verder zijn er regelmatig contacten onderhouden met Vogelbescherming over de landelijke Vogelbeschermingsdag in mei 1992. Aan deze dag verleent de VWG haar medewerking in het kader van ons 25-jarig jubileum.

Namens de subgroep Propaganda,
Rick van den Akker.

Jaarverslag subgroep nestkasten 1991

Dank zij het enthousiasme van de nestkastcontroleurs konden weer vele nestkasten worden gecontroleerd; evenals vorig jaar meer dan 1000.

Zo langzamerhand ontstaat door de jarenlang herhaalde controles in steeds dezelfde terreinen een waardevolle set gegevens. Het is jammer, dat in de laatste week van mei nogal wat jongen stierven als gevolg van het slechte weer. Alsof dit nog niet genoeg was, werden op verscheidene plaatsen nestkasten van de bomen geslagen. Niet alleen naar voor de vogels en hun broedsels, maar ook voor de subgroep, die er een hoge kostenpost voor nieuw te maken kasten bij kreeg.

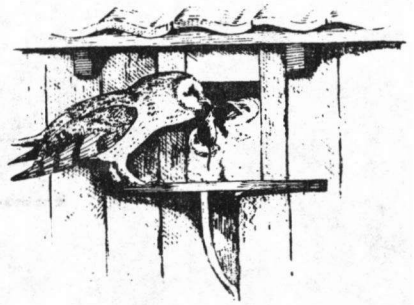
Een poging om gegevens over broedende holenbroeders binnen de bebouwing te verzamelen strandde door gebrek aan belangstelling. Er kwam slechts één reactie binnen op een oproep om gegevens.

Gelukkig zijn er ook positieve geluiden. Voor het tweede achtereenvolgende jaar werd in De Beek, Dassenbos en de omgeving van de Zwaluwenbrug meege- werkt aan het onderzoek naar de invloed van verkeer op broedvogels. Alle nest- kastgegevens uit het Gooi zullen net als in vorige jaren worden doorgestuurd naar de Werkgroep Nestkastonderzoek van SOVON. Het verslag is nog steeds niet klaar als gevolg van een aantal recidivisten, dat de controlegegevens pas tegen het einde van het jaar opstuurde.

Naar aanleiding van de open vogeldagen op kasteel Groeneveld werd aan een aantal particulieren informatie verstrekt over de aanschaf en het ophangen van nestkasten.

Het Gierzwaluwenproject draait nog steeds op volle toeren. Opsporing van broedplaatsen vond alleen in enkele delen van Hilversum plaats. De presentatie van het project op de open dagen trok veel belangstelling. Daaruit voort- vloeiend werden soms maanden later adviezen voor het aanbrengen van broed- gelegenheid uitgebracht. Het voorlichtingsmateriaal werd op tu date gemaakt en J.Taapken vervaardigde een diaserie van een aantal broedplaatsen in Hilversum. Plannen om een thema-avond, gewijd aan de Gierzwaluw te houden konden nog niet worden gerealiseerd.

Het Kerkuilenproject nam onder de bezielende leiding van Inge en Rick van den Akker een hoge vlucht. Maar liefst 23 kasten werden op geschikte plaatsen opgehangen. Deze werden nog niet bewoond of bezocht. Op zes plaatsen werden vondsten of waarnemingen van Kerkuilen gedaan. Ook van dit project trok de presentatie op de open dagen veel belangstelling. Voor de medewerkers werd een nieuwsbrief "De Gooise Kerkuil" uitgebracht, die indien mogelijk vrij ge- regeld zal uitkomen.

Namens alle medewerkers van
de subgroep Nestkasten,

Dick A. Jonkers.

Jaarverslag subgroep Natuurbescherming 1991

Gezien de duivels ingewikkelde en uitgebreide materie, alsmede de beperkt beschikbare menskracht is besloten om de activiteiten voorlopig zoveel mogelijk te beperken tot één onderwerp. Ons leerproces kan hiermede op gang gebracht worden.

Wij kozen voor de Knobbelzwaan-problematiek (schade op landbouw- en veeteeltgronden) en zoeken naar alternatieven voor de afschot-"oplossing". Na inventarisatie is besloten de aanpak in samenwerking met overige landelijke groeperingen en instanties te doen.

Op 22 februari a.s. zal de eerste landelijke vergadering plaatsvinden. Tevens kregen wij via onze functie van Vogelbeschermingsconsulent een test- case aangereikt, welke momenteel nagetrokken wordt.

De Gemeente Naarden heeft een ambitieus Milieu Actie Plan opgesteld en mede aan ons gevraagd commentaar hierop te leveren, hetgeen is geschied. Helaas werd niets over het gemeentelijk jachtbeleid vermeld, hetgeen de gemeente op ons verzoek alsnog in overweging zal nemen.

Regelmatig werden de bestuursvergaderingen van de Vereniging Leefmilieu bijgewoond.

Het komende jaar hopen wij enige geïnteresseerde leden te vinden om ons bij te staan in de uitvoering van de werkzaamheden. Er is beestachtig veel te doen!

Rob Kloosterman.

BALANS per 31 december 1991

Kas	364,05	Reservering inventaris	2.700,00
Giro r/c 2529179	4.502,54	Reservering jubileum	3.000,00
Giro plus 2529179	17.643,46	Reservering SG propaganda	1.500,00
Vooruit bet.kst.	682,20	Vooruit ontv.contrib.1992	2.817,00
		Nog te bet.kosten	1.509,93
		Eigen Vermogen	11.665,32
	<hr/>		<hr/>
	23.192,25		23.192,25
	-----		-----

Rekening van Verlies en Winst per 31 december 1991

Subgroep Avifauna	590,51	Ontv.contributie 1991	10.395,50
Subgroep Eempolders	100,70	Ontvangen bijdragen 1991	500,00
Subgroep Excursies	574,40	Diversen/intrest	922,25
Subgroep Nestkasten	117,72	+ verkoop boeken	
Subgroep Propaganda	186,75		
Ledenadm.Nat.Monum.	673,68		
Ledenavonden	1.211,25		
Lidmaatschappen	551,00		
Bibliotheek	11,00		
Kosten Bestuur	413,45		
Kosten Secret.	61,75		
Ver.blad de Korhaan	4.861,44		
Proj.Gierzwaluwen	145,45		
Reserv.Jubileum 92	2.000,00		
Saldo winst	318,65		
	<hr/>		<hr/>
	11.817,75		11.817,75
	-----		-----

Begroting 1 9 9 2

Contributie		10.100,00
Bijdragen		500,00
Diversen, waaronder rente		500,00
Ver.blad de Korhaan	5.000,00	
secretariaat	250,00	
bestuur	400,00	
ledenavonden	1.750,00	
lidmaatschappen	600,00	
bibliotheek	200,00	
ledenadm.nat.monum.	750,00	
subgr. avifauna		
incl.tuinvogels	600,00	
subgr. eempolders	200,00	
subgr. excursies	150,00	
subgr. propaganda	300,00	
subgr. nestkasten		
incl.huiszwaluwen	500,00	
subgr.consulenten	250,00	
vervolgcursus	150,00	
	<hr/>	<hr/>
	11.100,00	11.100,00
	-----	-----

Een echte Snip!

VOGELBESCHERMINGS DAG

In het kader van de viering van ons 25-jarig jubileum wordt de Landelijke Vogelbeschermingsdag van de Vereniging tot Bescherming van Vogels dit jaar gehouden in samenwerking met onze Vogelwerkgroep, en wel op zaterdag 16 mei a.s.

Er is die dag gelegenheid om aan excursies deel te nemen en er is een uitgebreid programma in de Pandahallen in Nieuw Loosdrecht. Daar zijn o.a. natuurstands waar van alles te doen en te bezichtigen is en voor de jeugd (s.v.p. niet de allerkleinsten) is er een speciaal programma.

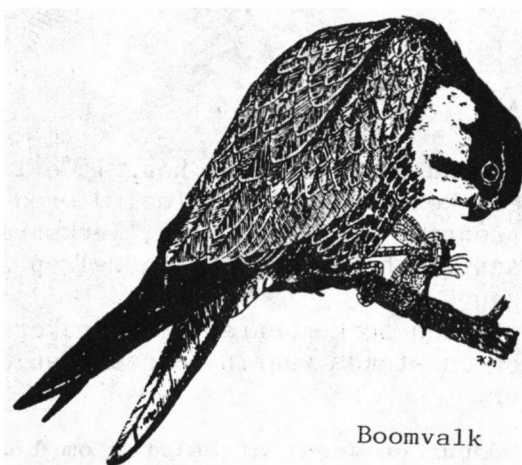
De eerste excursie start om 9.00 uur in het park van Kasteel Groeneveld in Baarn. Voor leden van Vogelbescherming beginnen deze excursies om 9.30 uur. Als het, wegens de te verwachten grote deelname aan deze excursies, rondom het kasteel te vol wordt, kan eventueel worden uitgeweken naar een ander excursiegebied.

Na afloop van de excursies is er gelegenheid om te lunchen in de Pandahallen.

Om 14.00 uur start het middagprogramma in de Pandahallen. Het exacte programma is ons op dit ogenblik nog niet bekend maar U kunt vrijwel zeker goede lezingen met dia's en/of natuurfilms verwachten.

Ter bestrijding van de kosten voor Vogelbescherming wordt van U een bescheiden bijdrage van f 5,- per persoon verwacht.

Voor deelname aan deze dag wordt U verzocht gebruik te maken van de aanmeldingskaart in deze Korhaan.

Boomvalk

BERICHT VAN DE JUBILEUMWERK GROEP

=====

Bijna 25 jaar geleden ontmoetten twee m(j)annen elkaar op een vogelplaats in het Gooi die helaas niet meer bestaat. Ze keken naar vogels en als die er even niet waren praatten ze wat, o.a. over wat meer uitwisseling van gegevens. Dat was het eerste aanzetje tot het ontstaan van de Vogelwerkgroep. Na dit gesprek werden andere mensen die affiniteit hadden met vogels benaderd en op een middag in februari 1967 werd door een paar vogelaars de Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. definitief opgericht.

Het is 24 jaar lang goed gegaan met de club. Er zijn inmiddels 493 leden (inclusief 75 huisgenootleden en 4 ereleden) en het aantal activiteiten en acties is uitgegroeid tot een formidabele lijst. In dat 24ste bestaansjaar zaten een paar van de oprichters van de VWG op een avond opnieuw wat te praten. Al kletsende kwam de 25 jaar ter sprake.

Jullie raden het.... Er moest wat aan dat komende jubileum worden gedaan. Er werd zo hier en daar eens voorzichtigjes onder de senioren gevraagd of h(z)ij misschien iets voelde voor en mogelijk mee wilde doen en een ietsje tijd had om, en het lukte. De oprichters van 25 jaar geleden werden bij elkaar gebracht. Het inmiddels bedachte Symposium werd officieel en, natuurlijk na ruggespraak met het bestuur, verder uitgewerkt.

Het symposium moet gaan over vogels en, vooral, over de toekomst van de vogels. Het is bestemd voor, natuurlijk, de leden van de VWG, maar ook voor de bewoners van het Gooi, de Vechtstreek en omstreken. Bekende mensen zullen die dag spreken en een Jubileum Korhaan zal worden gepresenteerd. Ook zal, ter gelegenheid van het jubileum, een brochure "Soortbescherming" verschijnen. De inhoud daarvan zal niet alleen voor het Gooi e.o. van belang zijn. Vogelaars in heel Nederland zullen er hun voordeel, nee, natuurlijk voordeel voor hun vogels, mee kunnen doen.

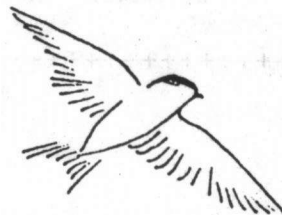
De organisatie draait op volle toeren zodat 26 september, de dag van het symposium, voor de vogels een dag wordt om nooit te vergeten. Datzelfde geldt natuurlijk voor de mensen die, ook op die dag, voor een receptie bijeen komen.

En dan is er nog een extraatje en wel op 27 september. Iedereen mag dan mee om naar vogels te kijken. Hun gidsen zijn natuurlijk de leden van de VWG, jullie dus, hoopt de Jubileumwerkgroep.

Nadere berichten volgen ongetwijfeld.

Gerrit Jaspers

Secretaris Jubileumwerkgroep.

NOORDHOLLANDS MILIEUFESTIVAL

De Milieufederatie Noord-Holland heeft onlangs haar 150e lid-organisatie ingeschreven en gaat het bereiken van deze mijlpaal vieren met een feestelijke happening in het cultureel centrum De Nieuwe Slof, Kerkstraat 146 in Beverwijk (op een steenworp afstand van het station), en wel op zaterdag 14 maart a.s.

Er zal toneel zijn en cabaret, een boekenbeurs, een speakers-corner, een stand voor praktische milieuvragen en stands waarin aangesloten organisaties zich presenteren en nog veel meer.

Het festival begint om 10.00 uur en wordt afgesloten om 17.00 uur. Iedereen is welkom. De toegang is gratis.

TELPOST CORVERSBOS

Vogeltrektellingen voor jaar telpost Corversbos

Er kan, evenals in voorgaande jaren, in het voorjaar weer geteld worden vanaf de telpost in het Corversbos. Anders dan tijdens de herfsttellingen wordt nu alleen geteld op de simultaandagen (= landelijke tellingen), en wel op:

8-2, 22-2, 7-3, 21-3, 4-4, 18-4, 2-5 en 16-5.

telkens op een zaterdag, dus met één vrije zaterdag ertussen!

Wie weet vliegt er iets leuks. Reden temeer om het toch weer eens te proberen.

Tot ziens en succes!

Fred van Klaveren.

LET OP GEMERKTE KNOBBELZWANEN EN KLEINE ZWANEN

F.H. van de WEIJER

Op 24 december 1991 bracht ik een bezoek aan de Noordpolder te Veld bij Eemnes. Ik zag daar zesentwintig Knobbelzwanen, waaronder veertien jongen. Ook zag ik daar diverse groepen Kleine Zwanen; driehonderdzeventwintig exemplaren in totaal, waaronder vijftig jongen. In een groep trof ik een Kleine Zwaan aan met een donkerblauwe halsband. Bij nadere beschouwing las ik daarop de code S14. Ook had de zwaan een blauwe kleuring om de linkerpoot.

Ik heb deze waarneming gemeld aan de coördinator van het Nederlandse merkprogramma voor Kleine Zwanen: de heer T.Haitjema. Spoedig daarna ontving ik een beschrijving van de omzwervingen van deze zwaan. De blauwe halsband ressorteert niet onder het Nederlandse merkprogramma. De zwaan hoort bij een groep van twintig Kleine Zwanen die geringd zijn te Korovinskaya Guba in de Russische Federatie (coördinaten circa 68.18N 53.40E) op 4 augustus 1991, onder verantwoordelijkheid van de Wildfowl & Wetland Trust te Slimbridge, Engeland.

De heer Haitjema schreef dat er helaas weinig waarnemingen binnenkomen uit Eemland. De meeste waarnemingen worden door hemzelf gedaan. Hij verzoekt daarom de leden van de vogelwerkgroep op gemerkte Kleine Zwanen te letten. In het kader van de Eempoldertellingen wordt twee maal per maand het gebied bezocht. Daarom wil ik met name de Eempoldertellers vragen hierop te letten. Een verzoek om medewerking met beschrijving van de lopende merkprogramma's voor Kleine Zwanen en de nodige adressen vindt U hieronder.

Ook Knobbelzwanen worden met gekleurde halsbanden gemerkt. Sinds 1979 doet de Zwanenwerkgroep Avifauna Groningen onderzoek aan Knobbelzwanen. Een deelonderzoek daarvan is het in detail volgen van de omzwervingen van onvolwassen Knobbelzwanen tussen het moment van vliegvlug worden en het moment dat ze zich ergens vestigen als broedvogel.

Daarvoor merkt de Zwanenwerkgroep met gele plastic halsbanden en pootringen. Waarnemingen van gemerkte Knobbelzwanen met een dergelijke halsband en pootring kan men met vermelding van halsbandcode, datum, plaats, Amersfoort-coördinaten, relaties met andere vogels en opmerkingen zenden aan:
Zwanenwerkgroep Avifauna Groningen, Pluimerstaat 33A, 9711 SV Groningen.

VERZOEK OM MEDEWERKING

Kleine Zwaan (*Cygnus columbianus*) met kleurringen of halsband

---

Sinds 1985 zijn door Trinus Haitjema en Rob Rieder, met steun van Bernard Spaans en het Instituut voor Bos- en Natuuronderzoek (voorheen R.I.N) en met hulp van vele vrijwillige medewerkers, Kleine Zwanen gevangen in Nederland en Duitsland. De gevangen vogels zijn gemerkt met kleurringen of met een halsband. Hierdoor zijn veel gegevens over trek en biologie van de Kleine Zwaan bekend geworden.

De Kleine Zwanen die gemerkt zijn met kleurringen hebben zowel aan de linker- als aan de rechterpoot een kleurring. Verder is boven het loopbeen aan de linkerpoot een metalen ring aangelegd. Op de kleurringen staat een letter of een cijfer (3 maal herhaald, zie afb. 1). De ring aan de linkerpoot is altijd wit. De ring aan de rechterpoot is bijna altijd geel, behalve als aan de linkerpoot een witte ring met inscriptie "A" zit, dan kan de kleurring aan de rechterpoot namelijk zowel wit als geel zijn. Er zijn ook vogels die een ring verloren zijn, deze zijn niet meer individueel te identificeren.

Notatie van de kleurringcode als volgt: Kleur van de ring aan de linkerpoot (W=Wit en Y=Geel), letter of cijfer op de ring aan de linkerpoot, kleur van de ring aan de rechterpoot, letter of cijfer op de ring aan de rechterpoot. Voorbeeld: WAY5 is wit A links en geel 5 rechts; WFYY is wit F links en geel Y rechts enz.

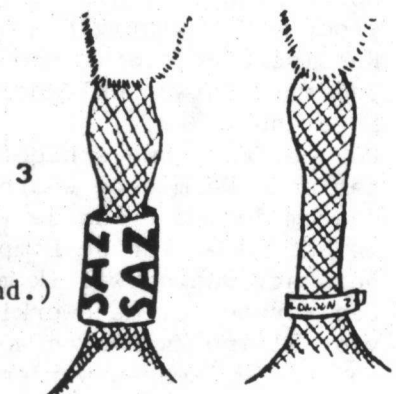
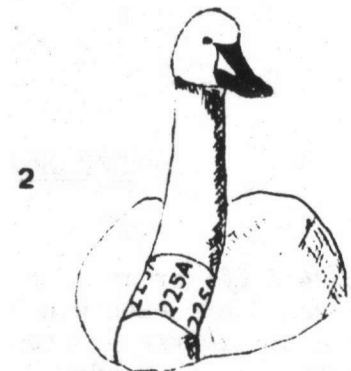
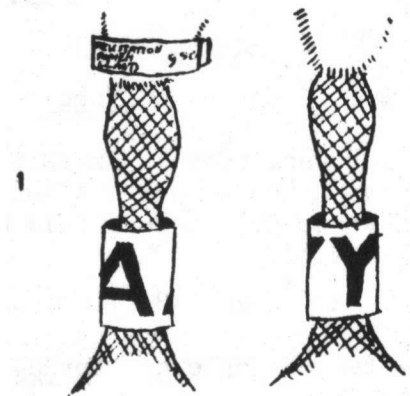
Er zijn ook Kleine Zwanen die met een gele halsband zijn gemerkt. De inscriptie op de halsband bestaat uit 4 tekens, namelijk 3 cijfers en 1 letter (b.v. 225A of 025M). Verder hebben deze vogels een metalen ring aan de rechterpoot en soms een gele ring met dezelfde code als op de halsband aan de linkerpoot (zie afdb. 2).

(In het Verenigd Koninkrijk zijn ook Kleine Zwanen met kleurringen gemerkt. Op deze kleurringen (wit of geel) staat een code van 3 cijfers, 2 letters of 3 letters (zie afb. 3). Waarnemingen van dergelijke vogels s.v.p. rechtstreeks toezenden aan: Miss E.C.Rees, The Wildfowl & Wetland Trust, Slimbridge, Gloucester GL2 7BT, Engeland.)

Waarnemingen van Kleine Zwanen uit het Nederlandse merkprogramma graag toesturen aan Trinus Haitjema (adres zie onder). Naast de kleur van de ring en de inscriptie zijn van belang: een zo nauwkeurig mogelijke plaatsaanduiding (zo mogelijk met coördinaten), sociale status, aantal jongen, biotoop/voedsel en eventuele andere bijzonderheden.

Waarnemers ontvangen circa een half jaar na afloop van het seizoen een overzicht met alle waarnemingen uit hetzelfde seizoen van de door hem/haar gemelde Kleine Zwanen.

Trinus Haitjema, Grovestinsstraat 2, 8723 AE Koudum.

KNOBBELZWAAN-JACHT-PROBLEMATIEK

Subgroep Natuurbescherming
Rob Kloosterman

De manier waarop onze menselijke samenleving en onze Knobbelzwanen met elkaar omgaan heeft geleid tot ellenlange discussies over een steeds gecompliceerder wordende materie zonder enige mate van toenadering.

"De zwanen eten zich ongens aan het gras en misbruiken vervolgens de wei met hun voor koeien gruwzame massa's stront", zo wordt er gezegd.

Vooroordelen lijken echter het grote obstakel waarbij de zwaan letterlijk het loodje legt door middel van het jachtgeweer. Iedereen beseft dat dit de kwestie niet oplost maar ja, de humane samenleving is nu eenmaal de sterkste en de eerste klap is een daalder waard. Helemaal tegen een weerloze zwaan, die ook nog doofstom heet te zijn.

Geld speelt hier een grote rol. Iedereen moet het hebben. Zo ook onze boeren. Het spel met de knikkers kan heel leuk zijn. Kosten laag en de opbrengst hoog. Zo gaat dat. Wanneer alle partijen niet echt meewerken en het tegenovergestelde veroorzaken dan wordt naarstig naar alternatieven gezocht of gaat een hele bedrijfstak ten onder. Kijk maar naar "onze" textiel, scheepsbouw, mijnbouw, enfin noem maar op. Wees gerust! de "menselijke" veroorzakers van deze ellende worden niet overhoop geschoten. Zo erg is het nu ook weer niet en er wordt toch maar mooi met ze verder gespeeld want iedereen is er beter van geworden.

Bij onze boeren werkt dat ook zo, maar wanneer zij met zwanen dit spel spelen dan worden zij link. Zij weten dat ze een rode kaart kunnen halen bij het bevoegd gezag en laten de vogels vervolgens letterlijk het veld uit schieten. Ongeruimd staat netjes! Met gedierte kan dat! Daar wordt niet mee gespeeld, maar over geheerst! Dat is andere koek.

Antropocentrisch denken heet dat! Wat goed is voor de mens is goed voor alles!

De overheid zou natuurlijk ook kunnen bijspringen, maar die doet ook mee met dat geldspel. Jammer voor die doofstomme zwanen. Zij worden "beschermd" door de "Vogelwet" en daar is de schaderegeling niet voor! Die is alleen voor vogels die onder de "Jachtwet" vallen. Heeft U het nog krommer gehoord?

U kunt ons helpen! De eerstvolgende keer dat U weer iemand een Knobbelzwaan (of een andere vogel) ziet doodpaffen, bel ons dan alstublieft. Wel graag de juiste vogelsoort vermelden. Wij zullen dan natrekken of de betreffende jager wel of niet aan het stropen is. Tevens krijgen we dan wat meer inzicht in wat er zoal op dit gebied gaande is in ons werkterrein. (Het telefoonnummer vindt U op het achterblad van de Korhaan).

Bij voorbaat dank.

BOOTBEZITTERS OPGELET!!

Er zijn plannen om in het broedseizoen 1992 het eiland 'De Dode Hond' in het Eemmeer op broedvogels te gaan inventariseren. Om daar te komen is vervoer over water noodzakelijk. Voor een deel is dat al geregeld. Wij vragen aan bootbezitters met als ligplaats Huizen of het Raboes bij de Eem, of zij voor een of meer data een of twee inventariseurs naar dit eiland willen brengen. Zij helpen ons daarmee uit de brand en krijgen tegelijkertijd de gelegenheid met een ervaren vogelaar hun kennis bij te spijkeren.

Graag zo spoedig mogelijk telefonisch opgave bij Dick Jonkers, 02152-60456.

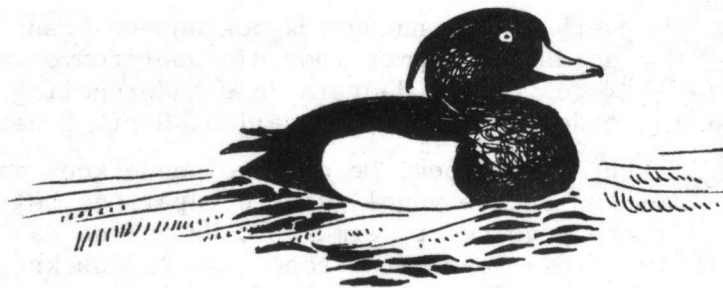
VOGELS KIJKEN IN SOFT FOCUS

Dick A. Jonkers

Zo kan in het kort de excursie van 5 januari 1992 - de eerste excursie van het jaar - naar de Ankeveense plassen worden geschetst. Ondanks de gestaag neerstromende regen stond toch, zoals een goede excursieleider betaamt, Frank van de Weijer te wachten op de mensen die wellicht toch nog op zouden komen dagen. Ze kwamen, maar liefst tien doorzetters! Het werd letterlijk modderen over een soppige Dammerkade, die een van de deelnemers tot een modderbad verleidde. Een Vink had het beter bekeken. Na de regendouche bleef hij, het was een mannetje, op enkele meters van de groep af zitten om uitgebreid toilet te maken. Langs de kade scharrelden Pimpel- en Koolmezen door het riet, in de stengels peuterend op zoek naar insektenlarven. De bloedrode borst van een mannetjesgoudvink vormde een schrill contrast met de grauwe omgeving; later zouden we nog enkele Goudvinken waarnemen. Dat grauwe zouden we meer zien, namelijk bij een groep van circa 140 Grauwe Ganzen die uit het water opsteeg. Al was het dan winter, aan de vogels was dit niet te merken. Slobeenden waren nog goed vertegenwoordigd en Aalscholvers hielden zich in groepjes op op de beschoeiingspalen.

De tocht langs de Spiegelpolder leverde slechts wat Futen, Kuifeenden en Meerkoeten op. Inmiddels meenden sommigen in de oculairen van hun kijkers enige guppies te zien verschijnen. Hoog tijd dus voor droog- poets- en koffie-pauze in de vogelkijkhut van Natuurmonumenten. Door de kijkspleten konden nog net een paar Brilduikers worden bekeken, die werden verstoord door een ander soort hobby-isten: snoekende vissers.

Via het Bergse Pad werd de tocht voortgezet. We meenden er een IJsvogel te horen, die echter niet werd gezien. Bij twijfel nooit noteren luidt de regel, dus niet op de lijst. Die werd afgesloten na het zien van een groepje Sijzen en Putters en telde tot onze verwondering nog 34 soorten, waaronder Buizerd, Grote Zaagbek, Heggemus en Boomkruiper.

MEDEWERKERS (M/V) GEVRAAGD

In de Eempolders wordt al 20 jaar en volgens een vaste methode geteld door leden van onze Vogelwerkgroep. Deze tellingen zijn waarschijnlijk uniek in Nederland. Er wordt namelijk gedurende het gehele jaar om de 14 dagen geteld.

De tellers en telsters die hieraan medewerken tellen gemiddeld één keer in de zes weken in een deel van de Eempolders.

Deze tellingen zijn een prima leerproces voor nieuwe en/of minder ervaren leden, omdat men meegaat met ervaren tellers.

Zijn er onder onze vogelvrienden nog mensen die belangstelling hebben om aan deze tellingen mee te doen dan kunnen zij contact opnemen met:

Rob Kole
Torenvalk 22
3752 SK Bunschoten
tel. 03499-82303

of

Rob van Veen
Hoflaan 17
1241 XL Kortenhoef
tel. 035-63642

EEN GRAUWE FITIS? EEN PHYLLOSCOPUS-SOORT ALS DECEMBERGAST IN MIJN TUIN

Willem Kraak

Het gaat hier om een beweeglijk slank vogeltje op 16 december, omstreeks 14.20 uur, op 17 december tegen 14.00 uur in de kale berken van mijn tuin, twee grauwe, zonloze dagen van december 1991. Er dansen geen wintermugjes. Het vogeltje laat geen geluid horen, rusteloos zoekt het langs takjes, twijgen en knopjes, het daalt af tot de laagste takken maar komt niet op de grond. Het vogeltje rekt zich uit en pikt telkens en zwaait regelmatig even met de staart tijdens het verzitten, als om evenwicht te herstellen. Mijn vrouw haalt de prismakijker, maar intussen kan ik de vogel met ongewa- pend oog al wel herkennen als een Phylloscopus, donkergrauw van boven, een duidelijke lichtgelige wenkbrauwstreep, en lichtgekleurde onderkant. Met de kijker wordt een lichtgekleurde vleugelstreep zichtbaar. De kleur van de poten is in dit zwakke daglicht moeilijk te schatten, niet echt donker als van een Tjiftjaf, maar ook niet opvallend lichtgekleurd. De kijker onthult ook dat een groenachtig waas (olijfgroen) over de bovendelen speelt en de borst is van opzij gezien donker bewolkt eveneens met een groenig waas. De keel is licht, veel lichter dan de wangen. Het gedrag kan men het best typeren als 'zich geen moment rust gunnend' = very restless (zie Handbook of British Birds) maar de beperkende toevoeging 'latter no doubt in reference to breeding season' doet dit vogeltje tekort, want het geldt ook voor het voedselzoeken in de winter.

Advertentie

ZOekt u een kunstig gemaakte decoratieve ransuil?

Levenslecht maar dan niet opgezet?

Ga dan eens kijken in de winkel van "Vogelbescherming" in Zeist

Daar treft u perfecte vogel-replica's aan uit een uniek materiaal

oer-natuurlijk beschilderd door kunstenaarshanden

"BORDER"

Van koolmees tot kerkuil

Fancy Import/Export Bussum ('s-avonds 02159-10562)

Winkel "Vogelbescherming" 03404-16280

PATRIJZEN EN AGRARISCH CULTUURLAND

Enige sombere bespiegelingen

Op 23 en 24 februari 1990 werd in Wageningen een symposium gehouden over wel en (vooral) wee van de wilde hoenderachtigen, met name in Nederland. Sprekers uit binnen- en buitenland gaven, vanuit verschillende disciplines, hun visie op dit onderwerp. Namens SOVON hield Rob Bijlsma een voordracht, waarin de resultaten van uitputtende literatuurstudie en recent onderzoek verwerkt werden.

Inmiddels zijn de c. 25 lezingen gepubliceerd in een congresbundel met als volledige titel: 'Lumeij J.T. & Hoogeveen Y.R. (red.) 1990. De toekomst van de wilde hoenderachtigen in Nederland. Organisatie Commissie Nederlandse Wilde Hoenders, Amersfoort'. (Te bestellen door overmaking van f 45,- op giro 231687 tnv KNJV, Amersfoort).

Omdat niet iedereen deze bundel onder ogen zal krijgen, en de verzamelde informatie te belangrijk is om te laten verwaaien, heeft Rob een samenvatting gemaakt van zijn artikel. De thematiek is hierin toegespitst op het lot van de Patrijs.

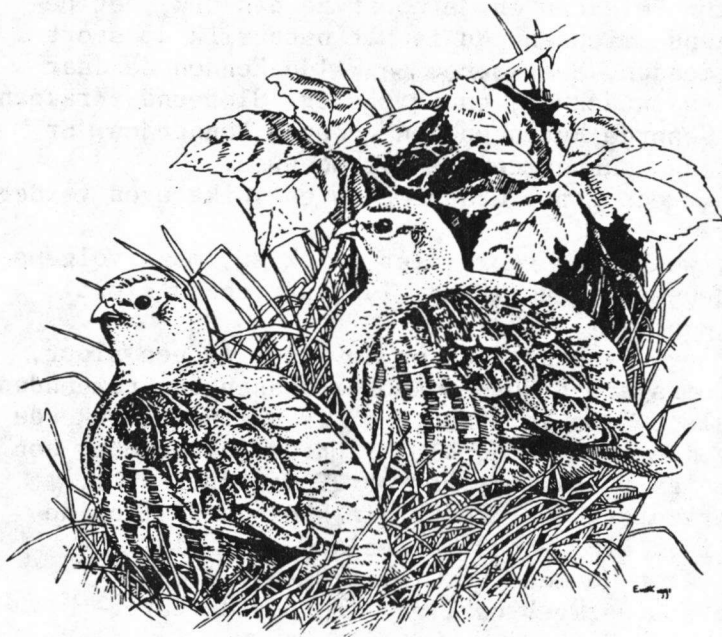
Dat het met de broedvogels van het agrarisch cultuurland slecht gaat, zal ondertussen bekend zijn. Veel waarnemers zullen echter nauwelijks beseffen op welke schaal vogelsoorten in aantal en areaal verminderd zijn. De Patrijs vormt een goed voorbeeld. In de 19e eeuw was deze soort zo talrijk, dat het vervoer van Patrijzen van Drenthe naar Amsterdam een economisch steekhoudende reden was om de spoorlijn Assen-Zwolle niet op te heffen. Alleen al in de provincie Groningen werden er in 1853-1856 jaarlijks gemiddeld 15.500 geschoten. Uit de eerste helft van de twintigste eeuw zijn geen cijfers of kwalitatieve uitspraken bekend die aangeven dat de soort sterke aantalschommelingen doormaakte. Wel resulteerde de verplichte omzetting van veel grasland in akkerland in de Tweede Wereldoorlog in een tijdelijke toename, een toename die versterkt werd doordat het particuliere gebruik van vuurwapens in de oorlogsjaren aan beperkingen onderhevig was.

In de jaren vijftig, en vooral in de jaren zestig, werd steeds duidelijker dat de Patrijs drastisch in aantal terugliep. Kwantitatieve informatie uit deze periode is schaars, maar lokaal werden afnames van 40-60% gemeld (ZO-Achterhoek, ZW-Drenthe, Gelderse Vallei). Plaatselijk kwam de soort nog met een hoge dichtheid voor, zoals in Zeeuws-Vlaanderen. Over heel Nederland holde de Patrijs echter achteruit. Geen enkel type habitat werd daarbij overgeslagen: gras- en akkerland, heide, uiterwaarden, duinen en "woeste grond". Klein-schalige studies doen vermoeden dat de landelijke achteruitgang in die periode tenminste - let wel: tenminste - 50-60% bwdroeg.

In de jaren zeventig en tachtig zette deze afname zich onverminderd voort. Op grond van tientallen lokale studies is aannemelijk dat de Patrijs in dit tijdvak met gemiddeld 75% afnam. Plaatselijk verdween de soort zelfs van het toneel, zoals op de heidevelden van de Veluwe en Drenthe, van de akkers op de Veluwe, uit delen van de uiterwaarden en de Gelderse Vallei.

Het meest realistische scenario laat een afname van 40% zien in 1950-60, van 65% in 1960-70 en van 75% in 1970-90. Dat betekent dat de patrijzenpopulatie anno 1990 nog slechts 4-5% bedraagt van wat er rond de Tweede Wereldoorlog aanwezig was. Uitgaande van momenteel bekende dichtheidscijfers per habitat en regio kan de Nederlandse populatie in 1989-90 op 20.000 - 25.000 paren worden geschat.

De oorzaken van deze achteruitgang zijn genoegzaam bekend. Grootschalige veranderingen in de agrarische bedrijfsvoering hebben geleid tot een industrialisering van de landbouw: ruilverkavelingen, diepte-ontwatering, schaalvergroting, mono-cultures, massaal gebruik van insecticiden, herbiciden en grondontsmettingsmiddelen, verwijdering van ruigtes en houtwallen, intensivering van de teelten en overbemesting. Het lijkt wel of er heden ten dage geen landschappelijke ramp te verzinnen is, of hij is al in praktijk gebracht in de landbouw.

Patrijzen (Elwin van der Kolk).

houding van het Korhoen kunnen trouwens vraagtekens gezet worden. De populatie bestaat alleen nog uit een handjevol vogels, de levensvoorwaarden voor deze soort zijn minimaal, en er is geen zicht op een substantiële verbetering van die omstandigheden. Tegelijkertijd verdwijnen de Patrijzen als sneeuw voor de zon. Deze soort heeft in tegenstelling tot het Korhoen nog levensvatbare populaties en zou doeltreffend beschermd kunnen worden. Blijkbaar wordt eerst gewacht totdat ook Patrijzen met een lantaarntje moeten worden gezocht, voordat tot daadwerkelijke bescherming wordt overgegaan. Hoe ver moet dit alles gaan voordat er wordt opgetreden? Voor de Oosteuropese natuur is het in ieder geval niet te hopen dat de Nederlandse landbouwkennis daar als zaligmakend wordt binnengehaald: naast overproductie levert dat een nietsontziende landschapsverkrachting op, en maagzweren voor natuurliefhebbers.

Het bovenstaande artikel werd overgenomen uit SOVON-Nieuws, juni 1991.

OUDERKERK a/d AMSTEL

door
Rob van Veen

Op zondag 29 december bij druilerig weer naar de zandafgraving tussen de A2 en de A9 bij Ouderkerk a/d Amstel gereden. Op de A2 richting Amsterdam de afslag Ouderkerk genomen. Bij de stoplichten rechtsaf richting Ouderkerk over de A9. Vóór het benzinestation linksaf en dan rechtdoor naar het parkeerterrein. Let op bij het afslaan, het is een gevaarlijke en drukke weg!

Op de plaats van de afgraving (het zand is gebruikt voor de aanleg van wegen), is een plas ontstaan welke 'szomers gebruikt wordt door surfers en 'swinters een rustgebied is voor watervogels.

Voor wandelaars is een gedeelte direkt aan de plas afgesloten, en wel aan de oostkant (A2) en aan de zuidkant (A9). Wel is het mogelijk met de auto rondom de plas te rijden en diverse stops te maken.

Niet alleen de Patrijs, maar ook Kwartel, Korhoen, Fazant, Zomertaling, Torenvalk, Kwartelkoning, Kemp-haan, Watersnip, Koekoek, Veldleeuwerik, Paapje, Roodborsttapuit, Grauwe Klauwier, Geelgors, Orto-laan en Grauwe Gors zijn hiervan de dupe geworden. Hun populaties zijn de afgelopen eeuw in Nederland letterlijk gedecimeerd, of nóg sterker achteruitgegaan. Met de flora is het nog veel bedroevender gesteld, de bodemfauna zieltoegt, het grondwater bevat alles wat het niet zou moeten bevatten en met de bossen gaat het ondanks schijnbaar positieve geluiden bar slecht. Bij de besteding van grote sommen geld voor de instand-

Deze plas is vooral bekend om zijn Smienten en je hoort ze dan ook, het bekende gefluit van een paar duizend Smienten. Nu is het natuurlijk de sport om tussen al die Smienten, Kuifeenden, Meerkoeten en Wilde Eenden de daar wat minder voorkomende soorten te ontdekken, en ze zijn er: Slobeend, Krakeend, Brilduiker, Aalscholver, Fuut, Georde Futen en een groepje Nonnetjes. Er zijn ook Knobbelzwanen, Grauwe Gans, Mantelmeeuw en Kokmeeuwen.

Op het land rondom de plas vliegt een groep Graspiepers en duikt even verderop een koppel Holenduiven in het gras.

Verder nog twee soorten gezien, welke als soort niet uniek zijn maar volgens mij wel hun aanwezigheid op 29 december, namelijk de Tureluur en de Kluut.

Thuis maar verder uitzoeken.

De Tureluur foeragerend aan de oever van de plas en de Kluut in een sloot, direkt verbonden met de plas, foeragerend tussen Knobbelzwanen en Krakeenden.

Volgens de beschrijving in "Vogels tussen Vecht en Eem" is de laatst bekende melding van een Tureluur in november en van de Kluut zijn er in december een aantal waarnemingen geweest. De laatst bekende was op 27 december 1961.

Volgens Petersons Vogelgids overwintert de Tureluur in klein aantal op de Wadden en overwintert de Kluut in klein aantal in Zeeland.

Dit zijn toch leuke ontdekkingen waar je mee kunt thuiskomen.

Het gebied, dat niet zo ver van ons werkgebied ligt, is voor de water- vogelliefhebber zeker een bezoek waard.

ONTVANGEN LITERATUUR

Samenstelling: Leny Reddingius

ARGUS, Stichting Kritisch Faunabeheer, jrg 16 no 3, november 1991:
Toekomst van de Nederlandse hoenderachtigen - Wildbeheer - Slachting onder zwijnen in Meinweggebied - Staatssecretaris erkent: kraaievang- kooien in strijd met EG-Vogelrichtlijn.

DUTCH BIRDING, Dutch Birding Association, jrg 13 no 5, 1991:
Ross's gulls in Siberia - Siberische Boompieper te Bloemendaal in oktober 1990 - Citroenkwikstaart te Breskens in april 1991.

idem, jrg 13 no 6, 1991:
Steppe Buzzard morphs at migration and their separation from Long-legged Buzzard.

FICEDULA, Twentse VWG. jrg 20 no 4, december 1991:
Simultaantrektelling in Twente - Broedvogels van het Witteveen 1991.

FITIS, VWG Zuid-Kennemerland, jrg 27 no 4, 1991:
Aantal broedparen van meeuwen in Zuid-Kennemerland in 1989 en 1990 - Watervogels en roofvogels januari 1991 - De voortbeweging van vogels in het water - Rietganzen in de Haarlemmermeer - Korte noti- tie over de najaarstrek bij Parnassia in 1990.

DE GIERZWALUW, VWG Amsterdam, jrg 29 no 3, 1991:
Zanglijsters op slakkenjacht - De Ruigpootbuizerd.

DE GRASPIEPER, Samenwerkende VWG's N.H., jrg 11 no 4, 1991:
De opmars van de Kuifeend tot staan gebracht? Resultaten van drie tellingen in de westelijke Beemster - Ruiende Knobbelzwanen langs de Afsluitdijk - De Bonte Strandloper in het binnenland van N.H. van augustus 1988 t/m juli 1990 - Meetnet weidevogels N.H.1987-1991.

- DE GRAUWE GANS, Vogel- en Natuurwacht Zuid-Flevoland, jrg 7 no 4, 1991:
De Havik - Ringverslag Kromslootpark.
- DE GROENE HOLLANDER, St.Vrijw. Natuur- en Landschapsbeheer N.H., no 17/18,
oktober 1991:
Een themanummer, gewijd aan begrazing in N.H.
- DE GRUTTER, Vogelbeschermingswacht Zaanstreek, jrg 15 no 6, december 1991:
De moerasbodem golft van opwinding.
- DE KLEINE RATELAAR, IVN Gooi e.o., jrg 13 no 5, december 1991.
- KNIPSELKRANT, St.Kritisch Faunabeheer, jrg 16 no 6, januari 1992:
Waarom afschieten dieren noodzakelijk kan zijn - Bebrilde Fazant ziet
jager nog minder aankomen - Jachttoerisme in Flevoland verwerpelijk
Jacht in natuurgebieden wordt beperkt - Gabor spaart de Kievit en
de Friezen - Kritisch Faunabeheer verbaliseerd tijdens actie op
voederplaatsen etc.....
- DE KRUISBEK, Vogelwacht Utrecht, jrg 34 no 6, december 1991:
Vogels vangen en ringen - Geelpootmeeuwen.
- MEERKOET, Natuur- en Milieufederatie Wierhaven, no 4, december 1991:
Windmolens in de Wieringermeer - Huiszwaluweninventarisatie 1991.
- MENS EN NATUUR, IVN, jrg 42 no 5, winter 1991:
Een themanummer, gewijd aan school, natuur en milieu.
- MENS EN VOGEL, Kn.Belgisch Verbond voor de Bescherming van Vogels, jrg 29
no 4, december 1991:
Een nieuw reservaat in Waals Brabant - Het lot van een nest verweesde
Oehoe's - Nieuw type nestkast voor de Steenuil - Een boomchirurg
van formaat: de Grote Bonte Specht - De Kokmeeuw: van de zee tot
in de stad.
- DE MOURIK, VWG Rijk van Nijmegen e.o., jrg 17 no 2, 1991:
Gekleurde Aalscholvers - De Geelgors in de Bruuk (in het Bekken
van Groesbeek, LR).
- NATUUR EN MILIEU, St.Natuur en Milieu, jrg 15 no 12, december 1991
De Oosterschelde na de sormvloedkering.
- idem, jrg 16 no 1, januari 1992:
- NATUUR NABIJ, IVN Eemland, jrg 19 no 5, december 1991.
- NOORDHOLLANDS LANDSCHAP, St.Het Noordhollands Landschap, jrg 18 no 4,
december 1991:
Meer moeras op komst - Is er nog ruimte voor de natuur nu de kustlijn
wordt vastgelegd? - Van griezelige veepestbosjes tot uilen in het
schaarse eikehakhout.
- NOORDHOLLANDSE MILIEUKRANT, Milieufederatie Noord-Holland, no 5, dec.1991:
Schiphol verzielt korstmossen - Regeringsstandpunt tropisch hard-
hout - Beroepskrachten voor natuurbeheer.
- PERKETUTTER, NJN afd. Hilversum, jrg 22 no 1, niet gedateerd
- DE STEENLOPER, VWG Den Helder, jrg 9 no 51, december 1991:
Inventarisatie Huiszwaluw 1991 - Overzicht broedvogels Eendenkooi
't Zand 1987-1991.
- DE TRINGIAAN, VWG Schagen, jrg 14 no 8, december 1991:
Alledaagse vogels: Smient - Nederlandse plante- en dierenamen
(deel IX) - Biotoopverandering in de Schagerkogge; de Lepelaarpoelen.
- VANELLUS, jrg 44 no 6, november/december 1991:
Vogels van de Grote Wielen (III, eenden) - Nazorg 1991 - Resten van
dieren uit de terpen Wijnaldum en Oosterbeintum.

VELD EN VITRINE, no 114, december 1991.

HET VOGELJAAR, jrg 39 no 5, oktober 1991:

De Oeverzwaluw in 1990 in Nederland - Paul Vercauteren en Hugh Gallacher in debat over: Moet de Ekster bestreden worden? - Effecten van chemische sprinkhaanbestrijding op het milieu.

idem, jrg 39 no 6, december 1991:

Vijf jaar vogelinventarisatie in een Eindhovense nieuwbouwwijk - Het broedseizoen 1990 van de Purperreiger in Nederland: een dieptepunt - Is er verband tussen recente populatieontwikkelingen bij Zwarte Mees en conditie van naaldbomen? - Nederland na 1991 nog ooievaarsland? - Vogels van Saefthinghe in het winterhalfjaar - Herintroductie van de Raaf als broedvogel.

VOGELNIEUWS, Vogelbescherming/SOVON, jrg 4 no 4, december 1991:

BSP-vroedvogels 1991: eerste resultaten.

VOGELS, Vogelbescherming, jrg 12 no 67, jan/febr. 1992:

Handel in tropische vogels verre van exotisch - Wat is er aan de hand met de Veldleeuwerik? - Hee, een Zwartkop op de voerplank! - De relaties tussen vogels en zoogdieren - De Goudvink.

ONZE WAARD, Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard, jrg 22 no 4, nov.1991:

Wintervogeltellingen.

DE WIJDE BLIK, St.Milieutijdschrift Gooi, Vechtstreek e.o., jrg 8 no 2, okt.'91:

Groenbeleid Hilversum: plaats voor natuur - Water naar het Gooi dragen - Vliegveld moet stiller worden.

ZICHT OP STICHT, Stichtse Milieufederatie en Konsulent milieu-educatie,

jrg 9 no 1, 1992.

VELDWAARNEMINGEN

Samengesteld door Willem-Jan Hoeffnagel

NAAM_NL	AANTAL	DATUM	GERIED	WAARNEMER
Rondhalsfuut	1	1991-12-10	IJsselmeeardijk	W.J.v.d.Brink
Roerdiep	1	1991-12-05	Kruitfabriek	W.v.d.Brink
Nijlgang	3	1991-12-07	Braukelerveense Kooi	D.A. Jankers e.a.
Bergeend	7	1991-06-23	Wieland bij stonl. bij Schaap & Burgh	J. Hartog e.a.
IJseend	3	1991-11-24	IJmeer, Kruitfabriek	W.v.d.Brink e.a.
Brielduiker	5	1991-11-24	IJmeer, Kruitfabriek	W.v.d.Brink e.a.
Brielduiker	4	1991-12-10	IJsselmeeardijk	W.J.v.d.Brink
Brielduiker	3	1991-12-25	Bergee Pad, Ankeveen	F. Fratersma
Bruine Kiekendief	3	1991-10-04	Rijvanck, Riaricum	D.A. Jankers
Bruine Kiekendief	3	1991-10-04	Rijvanck, Riaricum	D.A. Jankers
Havik	1	1991-11-24	Kruitfabriek	W.v.d.Brink e.a.
Sperwer	1	1991-11-24	Kruitfabriek	W.v.d.Brink e.a.
Sperwer	1	1991-12-29	Tuin, nabeving Dr. Datziaan, Riaricum	F. Fratersma
Ruizerd	2	1991-10-04	Dorp, Riaricum	D.A. Jankers
Ruizerd	2	1991-10-04	Lichtische Heide, Huizen	D.A. Jankers
Ruizerd	2	1991-10-04	Warangebergen, Riaricum	D.A. Jankers
Ruizerd	3	1991-10-04	Polder Engelsnek	D.A. Jankers
Ruizerd	1	1991-10-15	Faaniners zuidnoet bij Al	D.A. Jankers
Ruizerd	1	1991-11-17	Zuidnider te veen bij Al, Feanes	D.A. Jankers
Ruizerd	1	1991-12-06	Verkeersplein Al, Witte Bergen	D.A. Jankers
Ruizerd	1	1991-12-07	Polder Engelsnek	D.A. Jankers e.a.
Ruizerd	1	1991-12-07	Braukelerveense Kooi	D.A. Jankers e.a.
Ruizerd	1	1991-12-08	Gravee Instermeent, Riaricum	D.A. Jankers
Ruizerd	2	1991-12-31	Onder den Dael, Riaricum	F. Fratersma
Torenvalk	5	1991-06-	PWN Iaren	D.A. Jankers
Waterhoen	4	1991-11-14	Graveveld lange singel, Huizen	G. Marmelstein
Waterhoen	2	1991-11-14	Ringel tussen Zwin en Banzwaard, Huizen	G. Marmelstein
Schaleketer	1	1991-11-14	Surfstrand Rnissseerkust, Huizen	G. Marmelstein
Turduif	1	1991-11-24	IJmeer, Kruitfabriek	W.v.d.Brink e.a.
Kruisduif	1200	1991-11-14	Surfstrand Rnissseerkust, Huizen	G. Marmelstein
Tortelduif	1	1991-07-10	Bergee Pad, Ankeveen	L. Hartog
Kerkuil	1	1991-11-04	Vuikstuintje achter Kruitfabriek	W.v.d.Brink
Kerkuil	1	1991-11-25	Kruising Al - Makkerendijk	D.A. Jankers
Kerkuil	1	1991-12-07	Huizen	W.v.d.Brink e.a.
Ransuil	4	1991-04-	Riaricum bij Rahnes	D.A. Jankers
Ransuil	2	1991-04-	Rahnes 19, Riaricum	D.A. Jankers
Ransuil	1	1991-10-03	Rikbergen (Hoek Langerhuizerw/Grainsew)	D.A. Jankers
Ransuil	2	1991-12-07	Braukelerveense Kooi	D.A. Jankers e.a.
Ransuil	12	1991-	Tafelberg, Riaricum	D.A. Jankers
Ransuil	1	1992-01-03	Lange Vaarderweg, Huizen	F. Fratersma
IJsvogel	1	1991-12-05	Kruitfabriek	W.v.d.Brink
IJsvogel	1	1992-01-07	Raambrugge	R.v. Bladere
Grote Ronte Sperht	1	1992-01-12	Kerkelanden, Hilversum	R.v. Bladere
Rondleuwerik	1	1991-10-04	Westhove, Huizen	D.A. Jankers
Waterpieper	9	1991-12-07	Nabeving weersinnt/Braukelerveense Kooi	D.A. Jankers e.a.
Grote Gole Kwikstaart	1	1991-12-08	Kamp Crailo Mnhiele Kolonne	D.A. Jankers
Witte Kwikstaart	1	1992-01-07	Kerkelanden, Hilversum	R.v. Bladere
Pestvogel	24	1991-11-13	Kruitfabriek (nijk)	W.v.d.Brink
Tanuit	6	1991-10-07	Westerbeide, Hilversum	D.A. Jankers
Fluiter	31	1991-05-25	Spannerswaard	J. Hartog
Kuifmees	1	1991-11-10	Westhove, Huizen	D.A. Jankers
Kuifmees	1	1991-05-28	Spannerswaard	J. Hartog
Putter	5	1991-10-04	Polder Engelsnek	D.A. Jankers
Putter	1	1991-11-30	Westhove, Huizen	D.A. Jankers

LIJST VAN ADRESSEN DIE U NODIG KUNT HEBBEN

Postadres VWG : VWG Het Gooi e.o., Postbus 1028, 1200 BA Hilversum

Het Dagelijks Bestuur

Voorzitter : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel.03499-82303
Sekretaris : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, tel.02159-19356
Penningmeester : L.Mudde, Slauerhoffstraat 6, 1382 RR Weesp, tel. 02940-11683
postrekening nr. 2529179 tnv Penningm.VWG Het Gooi e.o.

Kontaktpersonen-coördinatoren subgroepen

Avifauna : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, tel.02159-19356
Eempolders : R.A.Kole, Torenavalk 22, 3752 SK Bunschoten, tel.03499-82303
R.van Veen, Hoflaan 17, 1241 XL Kortenhoef, tel. 035-63642
Nestkasten : D.A.Jonkers, Koggewagen 3, 1261 KA Blaricum, tel.02152-60456
Propaganda : R.v.d.Akker, Gooiergracht 15, 1251 VA Laren, tel.02153-83071
Vogelcursus : A.v.Klaveren-van Oord, Berkenhof 3, 1241 VP Kortenhoef, tel.035-61426
Excursies : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, tel.02154-18804
Korhaan : W.Duurland, M.Simonszhof 84, 1216 LM Hilversum, tel.035-217222
Contr.Vogelwet
(A.I.D.) : R.G.Moolenbeek, Mr.J.C.Bührmannlaan 42, 1244 PH Ankeveen
tel.035-62641
Vogelasiel : W.van Ingen-den Oude, J.v.Schimmelstr.6, 1411 VS Naarden,
tel.02159-45658

Consulent Vogelbescherming en Vrije

Vogelreservaten: R.Kloosterman, Huizerweg 21j, 1401 GG Bussum, tel.02159-10562
Natuurbeschermings-
consulenten : S.N.Dwarshuis, Willibrorduslaan 88, 1216 PC Hilversum, tel.035-216846
R.Kloosterman, Huizerweg 21j, 1401 GG Bussum, tel.02159-10562

Inzenden waarnemingskaartjes

W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum

Afhalen waarnemingskaartjes

Ankeveen : R.G.Moolenbeek, Mr.J.C.Bührmannlaan 42, 1244 PH Ankeveen, 035-62641
Bussum/Naarden : L.Reddingius, Gr.W.den Oudelaan 22, 1412 AV Naarden, 02159-42508
Hilversum : W.J.A.Hoeffnagel, Krekelmeent 72, 1218 ED Hilversum, 02159-19356
P.v.d.Poel, Siriusstraat 25, 1223 AL Hilversum, 035-831592
Baarn : J.J.M.van Velsen, Dotterbloemlaan 39, 3742 ED Baarn, 02154-18804

Voor ongelukken en/of problemen, welke ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep, is de vereniging op geen enkele wijze verantwoordelijk te stellen.

In verband met de afsluiting der boeken door de penningmeester dienen declaraties voor gemaakte onkosten vóór 1 december bij de coördinator van de betreffende subgroep te worden ingediend.

Contributie: Voor leden f 20,--, huisgenoot-leden f 7,50 per jaar,
bij voorkeur te betalen met de van ons ontvangen accept-
girokaart met lidnummer, aan het begin van het kalenderjaar.

Opzegging van het lidmaatschap dient te geschieden vóór 1 november van elk kalenderjaar.

" De Korhaan "
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi e.o.
Postbus 1028 , 1200 BA Hilversum

port betaald
Hilversum

XH 3016104 G
LECLERCQ J W

VT HOFFSTR 28
1223EE HILVERSUM